

Raap niet alles zomaar op

Werner Peters¹

Soms loop je op het strand, op een akker, in een groeve en dan zie je iets liggen wat je niet direct kunt plaatsen. Onze eerste reactie is om het op te rapen om beter te bekijken en vaak om het daarna nog mee te nemen ook. Inderdaad, iets laten liggen wat later zeldzaam blijkt te zijn is zonde. Maar toch wil ik iedereen erop wijzen wat voorzichtiger te zijn, want het is niet altijd onschuldig wat je daar met je blote handen oppakt.

Een veel voorkomend probleem is munitie. Als eerste is het verboden om dit in je bezit te hebben. Een enkele lege verschoten huls mag, maar bij grote aantallen lege hulzen of niet verschoten patronen kun je al problemen met de politie krijgen en mogelijk een huiszoeking krijgen bij aanhouding. En dat is niet voor niets want bijna jaarlijks gebeuren er ongelukken met dit rondslingerende tuig. De Tweede Wereldoorlog is ruim 70 jaar geleden afgelopen. Vooral uit die tijd zal je in Nederland munitie kunnen aantreffen. In België en Frankrijk ook nog uit de Eerste Wereldoorlog. Granaten, bommen, handgranaten, mijnen. Ze zijn destijds begraven, gedumpt, verloren of ze zijn verschoten en niet afgegaan. Blindgangers noemen we die laatste. Deze zijn door het afschieten extra gevaarlijk omdat alle veiligheidsmaatregelen ontgrendeld zijn tijdens het afschieten. Daardoor is de ontsteker van het explosief erg onstabiel is geworden.

Enkele vormen van kruit dat men los kan aantreffen.

Munitie, soms klein maar toch gevaarlijk!!

Maar ook niet vershoten munitie kan onstabiel worden door verandering van de chemische bestanddelen. Een granaat kan explosieve, brandbare, irriterende, giftige materialen of gassen bevatten en daardoor zeer gevaarlijk zijn. Aangetroffen munitie heeft lange tijd blootgestaan aan de elementen. Roest heeft zich ingevreten in het metaal waardoor de vorm soms moeilijk herkenbaar geworden is. Er kan een dikke korst rond het voorwerp ontstaan zijn, modder en slijk kunnen het beeld vertroebelen, herkenbare stukken kunnen weggeroest zijn. Daarom is voorzichtigheid geboden als men geoxideerde metalen voorwerpen aantreft. Het zou maar zoiets zijn! Enkele voorbeelden van munitie ziet u op de bijgevoegde foto's. Denk je een stuk munitie aangetroffen te hebben meld het dan bij de politie, lokaal of via telefoonnummer 0900-8844 (NL). Zij zullen de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) sturen om het gevaar weg te nemen. Dat kan soms enkele dagen duren maar denk ook aan een ander en meld het. Ga er vooral niet zelf mee rondlopen. Jij bent verantwoordelijk voor de melding, de politie hoe ze het oplossen.

Een onderdeel van munitie dat langs de kust een risico kan opleveren is fosfor uit brand- of rookgranaten. Doordat de granaat in het zoute water langzaam wegrot komt de fosfor in het zeewater terecht en kan zo op het strand terecht komen. Als het daar opdroogt gaat het een chemische reactie met de lucht aan en begint te branden. Het probleem van deze fosfor is dat het op barnsteen kan

lijken en daardoor door strandjutters wel eens in de zak gestoken wordt waar het door de lichaamswarmte opdroogt en begint te branden. Stel dat dit u overkomt, denk er dan aan dat fosfor stopt met branden als het geen zuurstof krijgt. Maak het dus nat en kom er vooral niet met je handen aan want het brandt in de huid. Komt het toch op de huid maak dan een doek nat en leg dit op de plek waar het brandt en zoek medische hulp. Alleen een dokter kan u helpen om het van u af te krijgen. Gelukkig komt het bij ons aan de kust vrijwel niet voor dat drijvende fosfor gemeld wordt maar aan de Duitse en Poolse kust zijn al verschillende incidenten gemeld.

Vers uit de grond en redelijk herkenbaar. Blindganger 20 mm vliegtuigmunitie. Afblijven!

Los kruit (zie bovenste foto van pagina 44) wordt soms tussen gruis van het strand aangetroffen. Meestal zijn dat losse staafjes met gaatjes daarin. Redelijk onschuldig maar nog steeds brandbaar na al die jaren in de grond of het water. Zodra het opdroogt althans.

De hiervoor genoemde materialen zijn gemaakt voor vernietiging. Tijd lijkt soms geen invloed te hebben op hun dodelijke werking. Een met kruit gevulde kanonskogel (granaat) kan na twee eeuwen nog steeds ontploffen. Een gewaarschuwd mens telt voor twee. Zoek het gevaar niet op en blijf van dingen af die je niet vertrouwt.

¹Werner Peters, email: werner_peters@hotmail.com